

Význačné skladatelské osobnosti hudby 16. století

I. Franko-vlámští skladatelé

- 1) Kdo je to skladatel v evropské společnosti 16. století – klerikální elita – komponující zpěvák – magister cappellae - scientia / peritia – compositio / componere – Tinctoris : compositor, cantor, musicus – Coclico : musici prestantissimi / musici poetici – Praetorius : Syntagma musicum – Glareanus : Dodecachordon – Zarlino : Le institutioni harmonice / maniera di compore – auctoritas
- 2) Adriaan Willaert (ca 1490 – 1562) – Paříž / Jean Mouton – Ferrara – Uhry – Milano – Benátky 1527 – kapelnické působení – benátský styl / benátská škola – pedagogická a skladatelská autorita – dílo – kompoziční styl – salmi spezzati – Musica nova 1559 – světská hudba – instrumentální hudba – následovníci
- 3) Jacobus Clemens non Papa (ca 1510/15- 1555/56) – Bruggy – Hertogenbosch – „non papa“ – moteto a chanson – ultimum opus 1555 – vztah hudby a slova – parodická technika – světská tematika / erotika – souterliedekens – lofzangen – vrstevníci
- 4) Nicolas Gombert (ca 1495 – ca 1560) – svědectví Hermanna Fincka – Profondo Gombert – Karel V. – maestre des enffantes – kanonikus v Tournai – cesty po Evropě – protireformace - imitační technika – Missa Tempore paschali – Tous les regretz – fa contra mi – následovníci
- 5) Thomas Crequillon (mezi 1480-1500 – 1557) – maestre de la chappelle – zpěvák a skladatel – kanonik v Béthun – Le tiers livre de chansons 1544 – kompoziční styl – Ung gay Berger – Missa Pis ne me peut venir – Staatsmotete – lamentace
- 6) Cipriano de Rore (1515/16 – 1565) – Mecheln – Benátky – Mnichov - Parma – pětihlasý madrigal – rytmus – harmonie – Il terzo libro di madrigali 1548 –partitura 1577 studiosi di Contrappunti – Missa Praeter retum seriem – Mon petit ceur – marigali chromatici – Petrarca – O sonno - instrumentální zpracování skladeb (Galilei, Cabezon, Gabrieli)
- 7) Giaches de Wert (1553 – 1596) – Flandry – Avellino – Parma – Milano – Ferrara – Mantova – Tasso / Guarini – Tarquinia Mola – concerto delle donne – concerto grande – musica reservata – musica secreta – passaggi, tiradi, cadenze – kompoziční styl – virtuoso raro – předchůdce seconda prattica
- 8) Philippe Rogier (ca 1561 – 1596) – Atrecht – Madrid – Lope de Vega – capella flamenca – maestro di capella – benefice – villancicos – soggetto cavato – francouzské chansony – Missa Domine Domins noster – Missa Ave martyr gloriosa – mše pro tři sbory
- 9) Philippus do Monte (1521 – 1603) – Mecheln – Neapol – Antverpy – Madrid – Anglie – Řím – Vídeň – Praha – musicum non nostro seculo principem - ve službách Habsburků - kompoziční styl – madrigalová tvorba – Ronsard / chansony – duchovní tvorba – tisky - testament – vrstevníci a žáci

10) Orlando di Lasso (1532 – 1594) – Mons – Itálie – Antverpy – Mnichov – cesty po Evropě – celková charakteristika – moteta / madrigaly / chansons / mše / Magificat – Lassusstil – expresivnost vyjadřování – chromatika – Proctví Sibyll – Cadenze fuggite – Patrocinium musicae – Psalmi poenitentiales – Hieremiae Prophetiae – Lagrime di San Pietro - vlivy, následovníci

11) závěr – charakteristika stylu čtvrté a páté generace – Nizozemci v hudbě 16. století – pokračování (Luython, Romero, Sayve, Sweelinck ad.)– vliv na národní školy - proměna stylu kolem 1600

Základní doporučená literatura :

- H. Bessler, Die Musik des Mittelalters und der Renaissance, Postdam 1931
- G. Reese, Music in the Renaissance, New York 1954, 1959
- H.CH. Wolf, Musik der alten Niederländer, Lipsko 1956
- H.M.Brown, Music in the Renaissance, New Jersey 1976
- L.Finscher, Die Musik des 15. und 16. Jahrhunderts, 1-2, Neues Handbuch der Musikwissenschaft, Wiesbaden 1980
- I.Bossuyt, Die Kunst der Polyphonie, Zurich, Mainz 1997
- A. W. Atlas, Renaissance Music. Music in Western Europe 1400-1600, New York, London 1998
- B. Gangwere, Music History during the Renaissance Period, 1520-1550. A Documented Chronology, 2004
- N.Hrčková, Dějiny hudby. Renaissance, Praha 2005
- R.Dykast : Hudba věku melancholie, Praha 2005